

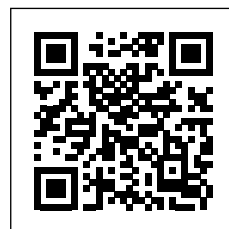
4.3.5. Το ψηφιακό εργαλείο eMargin

Διαδικτυακός Σύνδεσμος του ψηφιακού εργαλείου

<https://emargin.bcu.ac.uk/>

Διαδικτυακός Σύνδεσμος για οδηγίες χρήσης του ψηφιακού εργαλείου

<https://youtu.be/CkGlusEtFJM>

Δυνατότητες και Περιορισμοί λειτουργικότητας

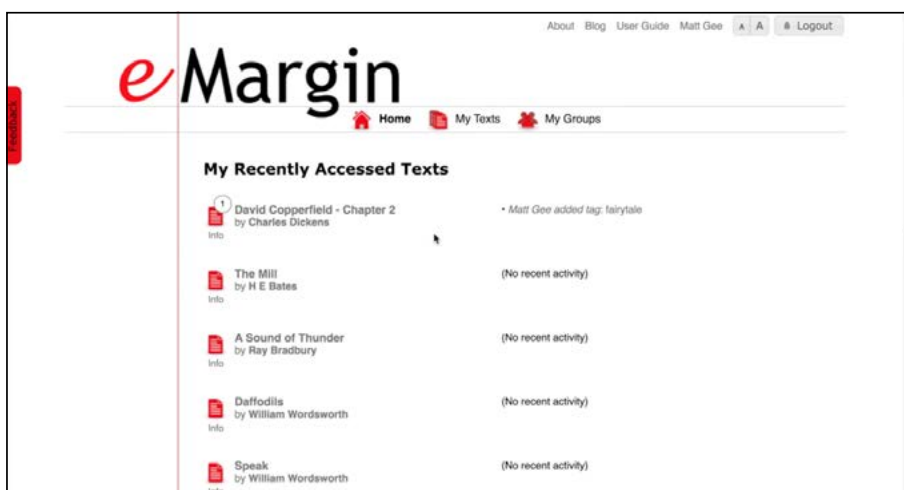
Το ψηφιακό εργαλείο eMargin υπηρετεί τις διεργασίες του κριτικού σχολιασμού, του κριτικού υπομνηματισμού και της κατηγοριοποίησης. Πιο συγκεκριμένα, είναι ένα διαδικτυακό εργαλείο συνεργατικού σχολιασμού. Επιτρέπει λειτουργίες επισήμανσης λόγου, χρωματικής διαφοροποίησης, εμπλουτισμού με σημειώσεις γραπτού λόγου, αντιστοίχισης μεμονωμένων λέξεων ή χωρίων ενός κειμένου με κατηγοριοποίηση σε ετικέτες. Αυτοί οι ψηφιακοί σχολιασμοί μπορούν να γίνουν αντικείμενο διαμοιρασμού μεταξύ ομάδων, να προκαλέσουν συζητήσεις και να ενδυναμώσουν το συνδυασμό ανάλυσης και ερμηνείας.

Η διεπιφάνεια του ψηφιακού εργαλείου συμπεριλαμβάνει με ευσύνοπτο και εύχρηστο τρόπο όλη την απαραίτητη πληροφορία για το χρήστη: τα κείμενα που επεξεργάζεται, τις ομάδες εργασίας στις οποίες συμμετέχει κ.ά. Η σύνδεση στην εφαρμογή γίνεται διαδικτυακά από το πρόγραμμα περιήγησης του χρήστη.

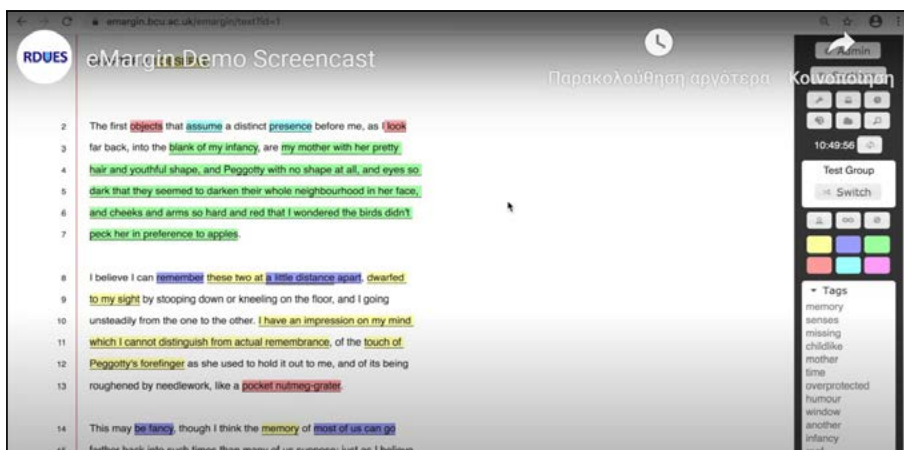
Εικόνα 18.

Στιγμιότυπο χρήσης του ψηφιακού εργαλείου eMargin: διεπιφάνεια

Εικόνα 19.

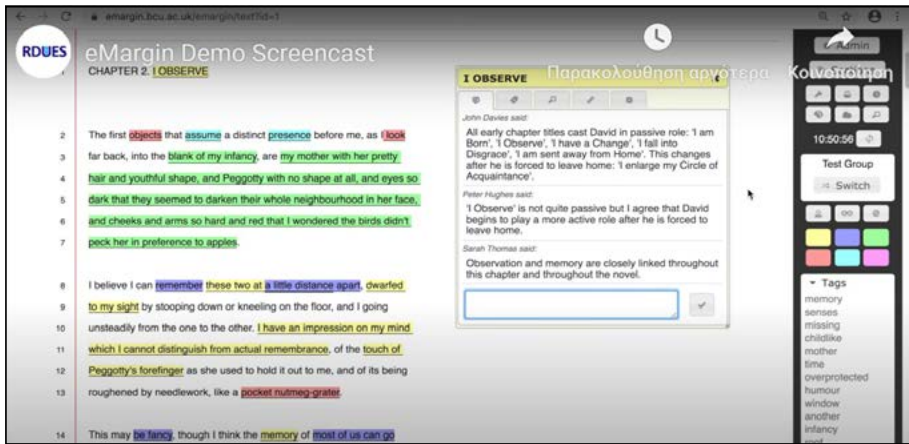
Στιγμιότυπο χρήσης του ψηφιακού εργαλείου eMargin: πληροφορία της συλλογής αρχείων

Εικόνα 20.

Στιγμιότυπο χρήσης του ψηφιακού εργαλείου eMargin: ποικίλες χρωματικές σημάνσεις χωρίων που αντιστοιχούν σε σχόλια

Σε αυτό το ψηφιακό εργαλείο υποστηρίζεται η σύνταξη σημειώσεων σε κατηγορίες με την προσθήκη ετικετών κατηγοριοποίησης. Τα σχόλια εισάγονται στο κείμενο με δυνατότητα κατηγοριοποίησής τους (σε ετικέτες) και χρωματικής διαφοροποίησης των χωρίων στα οποία αναφέρονται, λειτουργία που προσδίδει στο eMargin μεγάλη ευχρηστία λειτουργικότητας.

Εικόνα 21.

Στιγμιότυπο χρήσης του ψηφιακού εργαλείου eMargin: παράθυρα διαλόγου μεταξύ χρηστών, σχολιασμός χωρίου

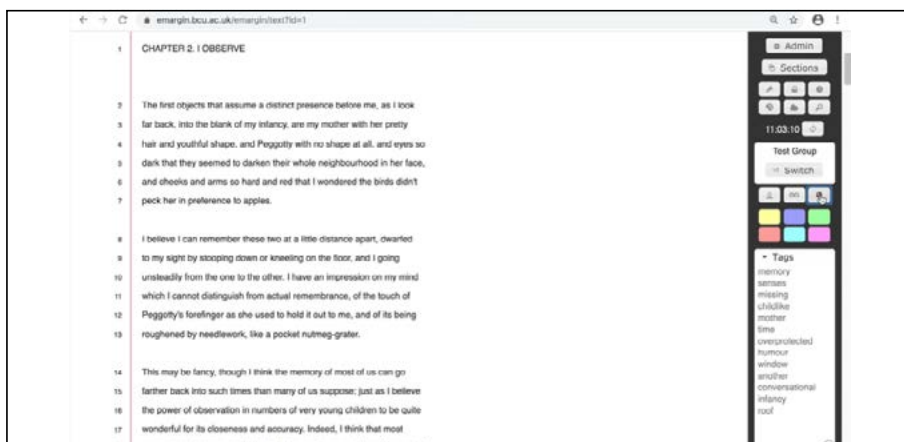

Εικόνα 22.

Στιγμιότυπο χρήσης του ψηφιακού εργαλείου eMargin: ιστορικό αλλαγών σχολίου

Σε παράθυρα διαλόγου εμφανίζονται τα σχόλια και η πληροφορία για το συντάκτη τους σε ροή χρονικής εμφάνιση.

Το Ιστορικό αλλαγών στο σχολιασμό που διαθέτει επίσης το ψηφιακό εργαλείο προσφέρει χρήσιμη πληροφορία στους χρήστες του για αναστοχαστική δραστηριότητα και αναθεώρηση.

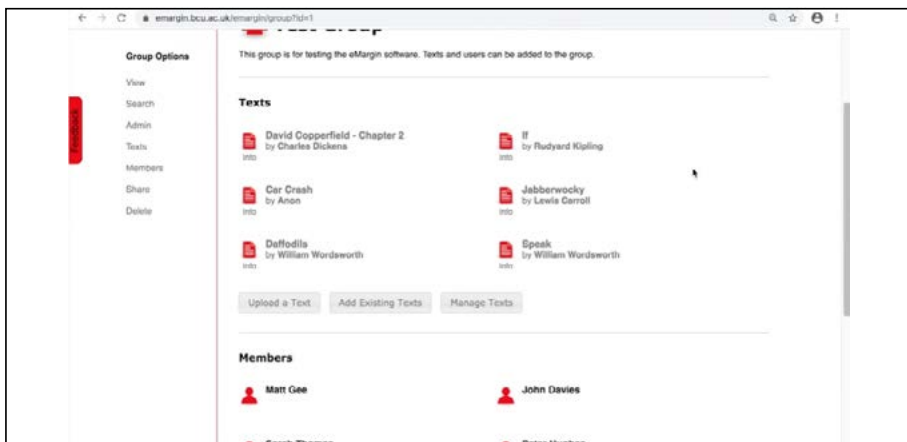
Εικόνα 23. Στιγμιότυπο χρήσης του ψηφιακού εργαλείου eMargin: απόκρυψη σχολίων κειμένου

Επιπρόθετα παρέχεται μία εξίσου χρήσιμη λειτουργία: η δυνατότητα απομόνωσης του κειμένου από τα σχόλια γενικώς ή απόκρυψης των σχολίων που κατέθεσαν άλλοι χρήστες.

Εικόνα 24. Στιγμιότυπο χρήσης του ψηφιακού εργαλείου eMargin: συχνότητα επιλογής ετικετών

Εξίσου χρήσιμη είναι και η ανάδειξη των πιο συχνά χρησιμοποιημένων ετικετών η οποία οπτικοποιείται με ένδειξη μεγέθους χαρακτήρων.

Εικόνα 25.

Στιγμιότυπο χρήσης του ψηφιακού εργαλείου eMargin: διαχείριση χρηστών ανά αρχείο

Η διαχείριση των αρχείων προσφέρει την επιλογή της διαχείρισης χρηστών ομάδων από τον διαχειριστή κάθε έργου. Με τη διαδικασία αυτή ενδυναμώνεται η ανταλλαγή επιστημονικών θεωρήσεων και προάγεται ο διάλογος πέρα από τα στενά χωρικά ή άλλα πλαίσια ερευνητικών ομάδων.

Μεθοδολογικό πλαίσιο

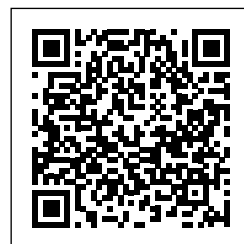
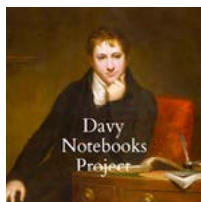
Ο κριτικός σχολιασμός και εμπλουτισμός κειμένου με κριτικό υπόμνημα είναι από τις βασικότερες διεργασίες των ανθρωπιστικών επιστημών. Κείμενα παλαιότερων εποχών εμπλουτίζονται με ερμηνευτικές και πραγματολογικές παρατηρήσεις. Διασαφηνίσεις για ιστορικο-πραγματολογικά στοιχεία και εννοιολογικές συνδέσεις με άλλα χωρία του ίδιου κειμένου ή άλλου κειμένου ή συγγραφέα εμπλουτίζουν την αναγνωστική εμπειρία. Παλαιότερες μεταφραστικές ή μεταγραφικές επιλογές μελετητών παρατίθενται χάριν της δημιουργικής κριτικής ανάγνωσης των μεταγενεστέρων. Επιπρόσθετες διεργασίες επεξεργασίας του κειμένου όπως ο σχολιασμός της αναγνωστικής ανταπόκρισης από σύνολα πληθυσμού και η συνεργατική λειτουργία μεταξύ ομάδων μπορούν να καταστήσουν πιο εφικτή και εύκολη την εμβάθυνση όσον αφορά στην πρόσληψη αντικειμένων μελέτης των ανθρωπιστικών επιστημών στο πλαίσιο χρήσης αυτού του ψηφιακού εργαλείου. Το *Ιστορικό Αλλαγών* στο σχολιασμό που επίσης διαθέτει το ψηφιακό εργαλείο προσφέρει χρήσιμη πληροφορία στους χρήστες του για αναστοχαστική δραστηριότητα και αναθεώρηση.

Σε πλαίσιο πληθοποριστικών έργων των ανθρωπιστικών επιστημών, η συνεργατική συνεισφορά πληθοποριστών με τη χρήση του ψηφιακού εργαλείου

ου *annotate*, εκτός από τις βασικές λειτουργίες κριτικού σχολιασμού και υπομνηματισμού που περιεγράφηκαν παραπάνω, δύναται επίσης:

- να προσφέρει διασυνδέσεις με χωρία άλλων έργων ή δημιουργών, διαφορετικών γλωσσών και πολιτισμών,
- να καλλιεργεί σχολιασμό που εμπλέκει την αναγνωστική ανταπόκρισή τους ως προς την εννοιολογική ή υφολογική σύσταση συγκεκριμένων χωρίων,
- να φιλοξενεί ανταλλαγή απόψεων με άλλους αναγνώστες στη βάση θεμελίωσης τοπικών και διαπολιτισμικών αναγνωστικών κοινοτήτων ή πεδίων ανατροφοδότησης δημιουργικής γραφής,
- να αποκαλύψει κοινά σημεία στη θεματολογία, το ύφος ή τις γλωσσικές προτιμήσεις του κειμενογράφου.

5.1.3. Davy notebooks project

Εικόνα 81. Λογότυπο του πληθοποριστικού έργου Davy notebooks project

Διαδικτυακός Σύνδεσμος του πληθοποριστικού έργου

<https://www.zooniverse.org/projects/humphrydavy/davy-notebooks-project>

Λέξεις κλειδιά

Ποίηση, Χημεία, Μεταγραφή, Σχολιασμός, Μεταδεδομένα, Δήλωση προτιμήσεων, Πρόσβαση σε διαφορετικές εκδοχές μεταγραφής, Δήλωση στάσης για τις επιλογές άλλων πληθοποριστών, Πεδία επικοινωνίας ερευνητών, Δημιουργία προσωπικών θεματικών συλλογών του χρήστη

Πληθοποριστές

Επιστήμονες και ευρύ κοινό

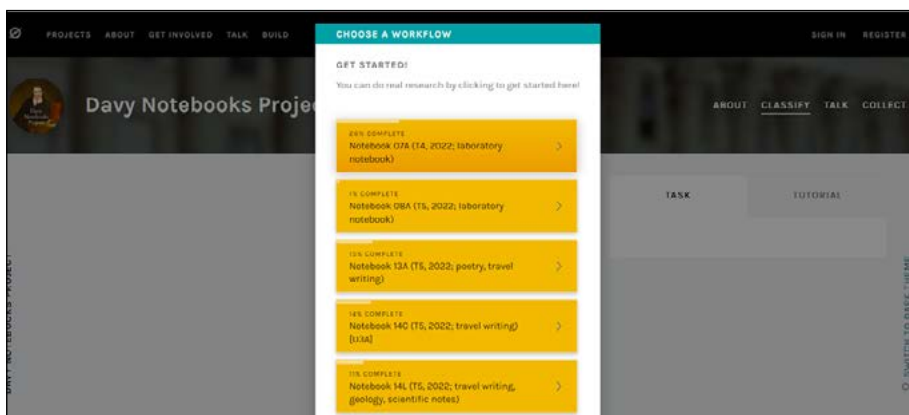
Χώρα προέλευσης

Ηνωμένο Βασίλειο

Πλαίσιο δημιουργίας και λειτουργίας του πληθοποριστικού έργου

Το project των τετραδίων του Davy φιλοξενείται στο διαδικτυακό χώρο πληθοποριστικών έργων Zooniverse (βλ. σχετικά <https://www.zooniverse.org/projects/humphrydavy/davy-notebooks-project/about/research>). Το πληθοποριστικό αυτό έργο ζητά τη συνδρομή για τη μεταγραφή των χειρόγραφων τετραδίων του Sir Humphry Davy (1778-1829), μίας από τις πιο σημαντικές και διάσημες προσωπικότητες στον επιστημονικό και λογοτεχνικό χώρο της Βρετανίας, της Ευρώπης και της Αμερικής των αρχών του δέκατου ένατου αιώνα. Στα τετράδιά του, ο Davy δεν έβλεπε τις τέχνες και τις επιστήμες ως δύο διακριτές κουλτούρες. Στα χειρόγραφα αντιλαμβανόμαστε πως η ποίηση και η έρευνα στη χημεία συνδυάζονται. Και τα δύο πεδία προσέφεραν για τον Davy σημαντικούς τρόπους εξερεύνησης των μυστηρίων του κόσμου γύρω του.

Το περιεχόμενο του ιστότοπου είναι σχετικό με τον τομέα των Ανθρωπιστικών Επιστημών και οι συνεισφέροντες πληθοποριστές ενεργούν ως ερευνητές: μεταγράφουν, προσθέτουν σχόλια, περιγραφές και όλα τα απαραίτητα μεταδεδομένα για κάθε ψηφιοποιημένο αντικείμενο που στην περίπτω-

Εικόνα 82.

Στιγμιότυπο του πληθοποριστικού έργου Davy notebooks project: πληροφορίες για τα αρχεία της συλλογής και το στάδιο επεξεργασίας από τους πληθοποριστές

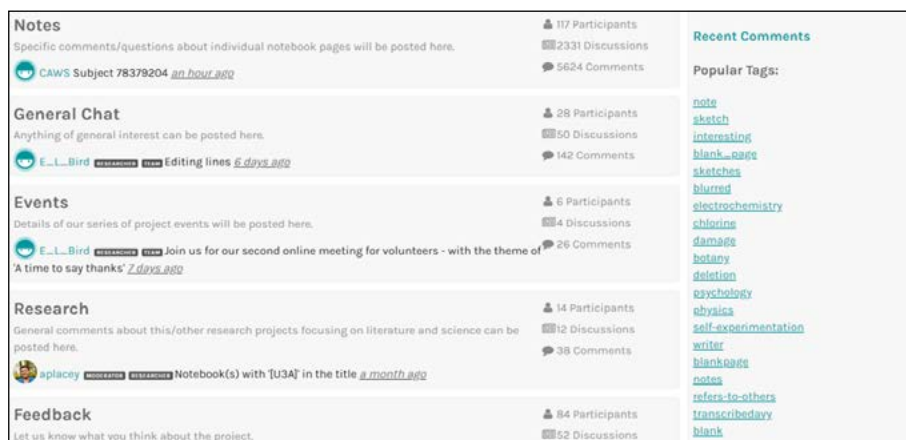
ση αυτή είναι φωτογραφίες από σελίδες των χειρογράφων ημερολογίων του Davy.

Υπάρχουν δύο τρόποι μεταγραφής, ανάλογα με το αν κάποιος άλλος έχει εργαστεί σε αυτήν τη σελίδα του τετραδίου στο παρελθόν: Εάν η σελίδα δεν έχει προηγούμενα σημάδια από εθελοντές πληθοποριστές (βλ. έγχρωμες γραμμές κάτω από το κείμενο του Davy), οι χρήστες πληθοποριστές καλούνται να υπογραμμίσουν μία μόνο γραμμή του κειμένου του Davy κάνοντας κλικ στην αρχή και στο τέλος της γραμμής επιλογής τους και να ακολουθή-

Εικόνα 83.

Στιγμιότυπο του πληθοποριστικού έργου Davy notebooks project: παρουσίαση των επιλογών μεταγραφής του χειρογράφου από προηγούμενους χρήστες πληθοποριστές

Εικόνα 84.

Στιγμιότυπο του πληθοποριστικού έργου *Davy notebooks project*: περιοχή επικοινωνίας, ανταλλαγών απόψεων από πληθοποριστές

σους τις οδηγίες στο αναδυόμενο παράθυρο για τη μεταγραφή του υπογραμμισμένου κειμένου.

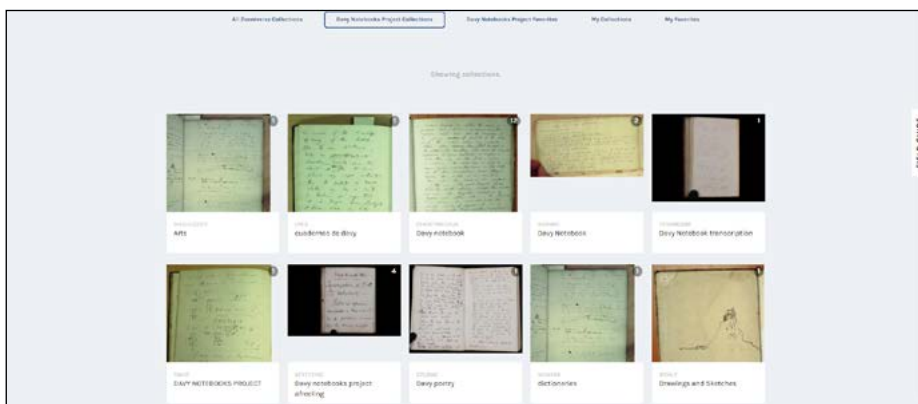
Εάν το έγγραφο έχει ήδη γίνει αντικείμενο επεξεργασίας και σχολιασμού (δηλώνεται με την χρωματιστή υπογράμμιση), οι πληθοποριστές καλούνται να επιλέξουν με τον κέρσορα την ήδη υπάρχουσα υπογράμμιση για προβολή των ήδη κατατεθειμένων μεταγραφών της φράσης και αποτυπώνουν την δική τους εκτίμηση αποδεχόμενοι τη μεταγραφή προηγούμενου χρήστη ή καταθέτοντας τη δική τους με τη λειτουργία της επεξεργασίας.

Στην ψηφιακή περιοχή επικοινωνίας της πλατφόρμας γίνονται, κατά την προσφιλή τακτική των περισσότερων έργων που φιλοξενούνται στο πληθοποριστικό περιβάλλον Zooniverse, συζητήσεις μεταξύ των συμμετεχόντων πληθοποριστών σχετικά με το project, το περιεχόμενο και άλλα σημεία ενδιαφέροντος των τετραδίων του Davy.

Στην περιοχή *Collect* του έργου, αποθηκεύονται θεματικές συλλογές του project, που δημιουργήθηκαν από τους συμμετέχοντες και τους επιμελητές του.

Σε αυτό το πεδίο του έργου οι χρήστες μπορούν:

- να δηλώσουν τις προτιμήσεις τους (*like*) σε θέματα που έχουν ανεβάσει άλλοι και τα οποία θα εμφανιστούν στα αγαπημένα του προφίλ χρήστη (*My favorites*)
- να προσθέσουν σημειώσεις και σχόλια
- επίσης, να δημιουργήσουν τη δική τους συλλογή επιλεγμένων στοιχείων του project, τα οποία θα εμφανιστούν στο προφίλ χρήστη ως *Οι συλλογές μου (My collections)*.

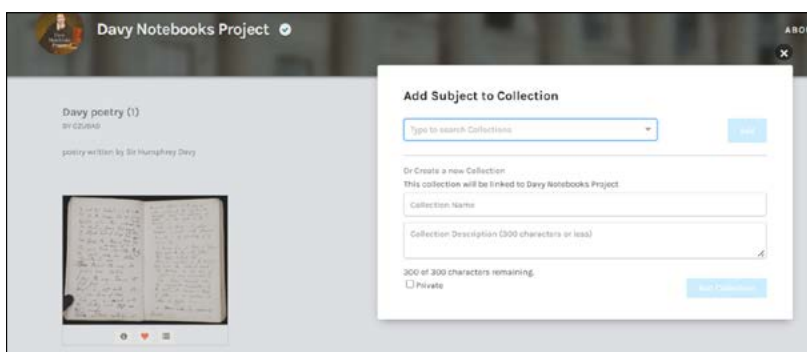

Εικόνα 85.

Στιγμιότυπο του πληθοποριστικού έργου *Davy notebooks project*: προσωπικές θεματικές συλλογές (με βάση τα χειρόγραφα) από χρήστες πληθοποριστές

Η μελέτη περίπτωσης αυτού του πληθοποριστικού έργου παρουσιάζει ενδιαφέρον γιατί:

- i. Συνδυάζει αναπάντεχα και διεπιστημονικά τα πεδία της λογοτεχνίας και της χημείας
- ii. Υπηρετεί πολλούς τύπους διεργασιών των ψηφιακών ανθρωπιστικών επιστημών (Μεταγραφή, Σχολιασμός, Μεταδεδομένα, Δήλωση προτιμήσεων, Πρόσβαση σε διαφορετικές εκδοχές μεταγραφής, Δήλωση στάσης για τις επιλογές άλλων πληθοποριστών)
- iii. Δίνει τη δυνατότητα για καινοτόμες λειτουργίες όπως: Πεδία επικοινωνίας ερευνητών, Δημιουργία προσωπικών θεματικών συλλογών από τον χρήστη.

Εικόνα 86.

Στιγμιότυπο του πληθοποριστικού έργου *Davy notebooks project*: διεπιφάνεια διασύνδεσης και σχολιασμού θεματικών συλλογών (με βάση τα χειρόγραφα) από τους χρήστες πληθοποριστές

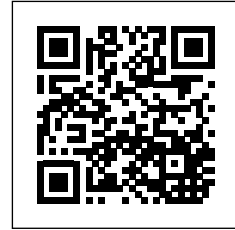
5.1.23. MEMORO

Εικόνα 158. Λογότυπο του πληθοποριστικού έργου MEMORO

Διαδικτυακός Σύνδεσμος του πληθοποριστικού έργου

<http://www.memoro.org/gr-gr/index.php>

Λέξεις κλειδιά

Ιστορία, Προφορικές προσωπικές μαρτυρίες, Ατομική και Συλλογική μνήμη, Διατήρηση πολιτισμικής κληρονομιάς, Διαδικτυακή επεξεργασία αναρτημένων κειμένων, Μεταδεδομένα, Ετικετοποίηση, πληροφορία για τους πληθοποριστές, φωτογραφίες πληθοποριστών, Μεταδεδομένα για τα ψηφιακά αντικείμενα και την απήχησή τους.

Πληθοποριστές

Ερευνητές, Εκπαιδευτικοί, ευρύ κοινό

Χώρα προέλευσης

Ιταλία (με εφαρμογή του project σε Ελλάδα, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Καταλονία, Γαλλία, Πολωνία, Κύπρο)

Πλαίσιο δημιουργίας και λειτουργίας του πληθοποριστικού έργου

Το MEMORO είναι ένα πληθοποριστικό έργο με διεθνή απήχηση. Το MEMORO-τράπεζα αναμνήσεων υποστηρίζεται στη χώρα μας από την Ελληνική Τράπεζα Μνήμης. Πρόκειται για μια συνεχώς αυξανόμενη συλλογή, στην οποία όλοι μπορούν να συνεισφέρουν συλλέγοντας και καταγράφοντας εμπει-

Εικόνα 159.

Στιγμιότυπο του πληθοποριστικού έργου MEMORO: διεπιφάνεια, πρόσκληση πληθοποριστών

ρίες και αναμνήσεις ανθρώπων που γεννήθηκαν πριν από το 1950. Στόχος του είναι να διατηρήσει και να προβάλει την ιστορία και τον πολιτισμό μέσα από την ανάδειξη της ατομικής και συλλογικής μνήμης. Ο καθένας μπορεί να γίνει "Εξερευνητής αναμνήσεων". Μόλις καταγραφούν, οι ιστορίες μεταφορτώνονται στον ιστότοπο από εγγεγραμμένους χρήστες-επιμελητές. Οι αφηγήσεις με τη μορφή βίντεο, αρχείων ήχου ή/και φωτογραφιών συγκεντρώνονται και ο επιμελητής μπορεί να τροποποιήσει, να προσθέσει ή να αφαιρέσει περιεχόμενο. Κάθε χρήστης μπορεί να δημιουργήσει στον ιστοχώρο προσωπικές συλλογές, δηλαδή να διαθέτει σύνολα επιλεγμένων αρχείων ήχου και βίντεο και να τα δημοσιεύσει.

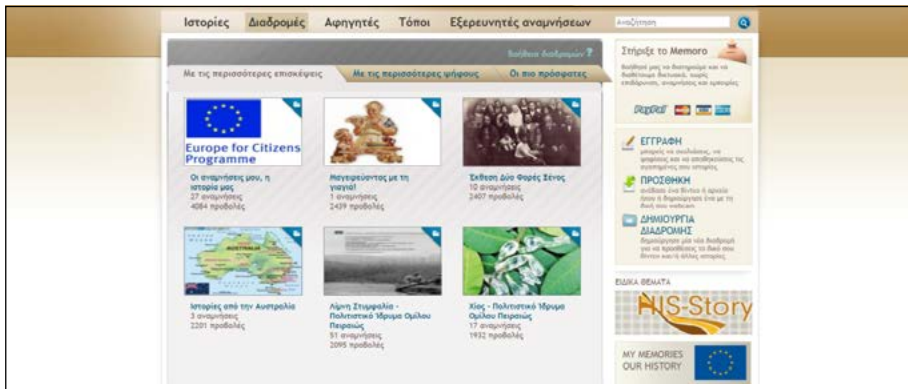
Εικόνα 160.

Στιγμιότυπο του πληθοποριστικού έργου MEMORO: κατηγορία Ιστορίες, ψηφιακό αντικείμενο και μεταδεδομένα

Το έργο κατηγοριοποιεί τα πολυτροπικά του αρχεία σε 4 ενότητες:

- i. τις *Ιστορίες*, στις οποίες αρχειοθετούνται αποσπάσματα προσωπικών αφηγήσεων των πληθοποριστών με συγκεκριμένο θεματικό κέντρο,
- ii. τις *Διαδρομές*, όπου αρχειοθετούνται προσωπικές μαρτυρίες με βάση συγκεκριμένους θεματικούς άξονες ή χρονολογικές, ιστορικές διαδρομές,
- iii. τους *Αφηγητές*, όπου παρουσιάζονται συνοπτικά τα βιογραφικά στοιχεία και άλλα μεταδεδομένα για τη συνεισφορά των πληθοποριστών στο έργο
- iv. και τους *Τόπους* στους οποίους γεωπροσδιορίζονται οι αφηγήσεις τους με βάση τον γεωγραφικό τόπο αναφοράς τους.

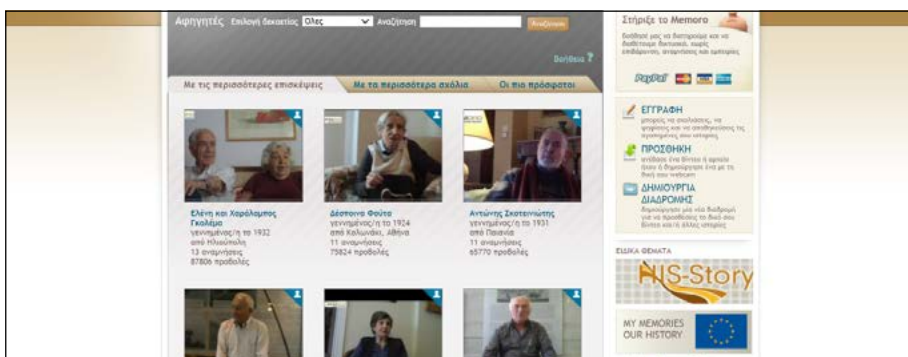
Όλα τα ψηφιακά αντικείμενα της συλλογής συνοδεύονται από μεταδεδομένα τα οποία έχουν επεξεργαστεί οι πληθοποριστές χρήστες και οι επιμελητές.

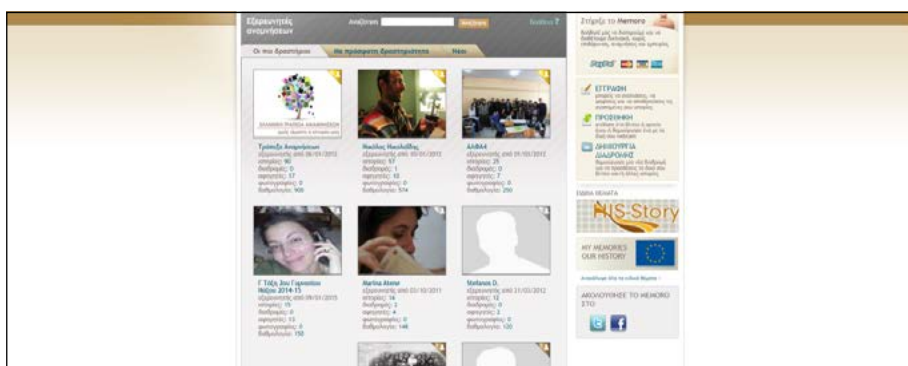
Εικόνα 161. Στιγμιότυπο του πληθοποριστικού έργου MEMORO: κατηγορία Διαδρομές, μεταδεδομένα

Η μελέτη περίπτωσης αυτού του πληθοποριστικού έργου παρουσιάζει ενδιαφέρον γιατί:

- i. Οι πληθοποριστές του ανήκουν στο ευρύ κοινό: οι πληθοποριστές-αφηγητές έχουν συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα ενώ οι πληθοποριστές επιμελητές είναι ερευνητές και εκπαιδευτικοί στην πλειονότητά τους
- ii. Έχει πρωτότυπο αντικείμενο κοινωνικού και ιστορικού ενδιαφέροντος σε πολυτροπικά μέσα: ιστορία, ατομική και συλλογική μνήμη, προφορικές προσωπικές μαρτυρίες
- iii. Ταξινομεί τα πληθοποριστικά δεδομένα της συλλογής του σε χρηστικές κατηγορίες: Ιστορίες, Διαδρομές, Αφηγητές, Τόπους, Εξερευνητές αφηγήσεων

Εικόνα 162. Στιγμιότυπο του πληθοποριστικού έργου MEMORO: κατηγορία Αφηγητές, μεταδεδομένα αφηγητών πληθοποριστών

Εικόνα 163. Στιγμιότυπο του πληθοποριστικού έργου MEMORO: κατηγορία Εξερευνητές αναμνήσεων, μεταδεδομένα επιμελητών πληθοποριστών

iv. Επιτρέπει τη διαδικτυακή Επεξεργασία αναρτημένων κειμένων από άλλους χρήστες και τον εμπλουτισμό τους με μεταδεδομένα.

6.3.5. Ερευνητική εργασία

Ο ερευνητικός χαρακτήρας κατά την εργασία ενός πληθοποριστικού έργου συμπεριλαμβάνει όλες εκείνες τις διεργασίες που σχετίζονται με την αναζήτηση δεδομένων και πληροφοριών που είναι λανθάνουσες ή όχι ξεκάθαρα εμφανείς σε σώματα κειμένων ή σύνολα δεδομένων. Διεργασίες όπως η δημιουργία συνόλων δεδομένων ανθρωπιστικών πεδίων, η ερμηνευτική εξόρυξη δεδομένων (Data mining) και η κειμενική ανάλυση (Text analysis), υπηρετούν αυτήν την κατεύθυνση. Έργα στα οποία τα καθήκοντα των πληθοποριστών είναι είτε αφενός να εντοπίσουν δεδομένα, να τα συγκεντρώσουν και να τα αποθέσουν δημιουργώντας έτσι το κτηματικό περιεχόμενο του πληθοποριστικού έργου, και αφετέρου να διερευνήσουν τις λανθάνουσες σχέσεις τους και να τις αναδείξουν με ψηφιακά εργαλεία. Ενδεικτικά παραδείγματα αποτελούν τα πληθοποριστικά *Scistarter*³⁴⁵, *MEMORO*³⁴⁶ και *Historical Irish Corpus 1600-1926*³⁴⁷.

6.3.6. Δημιουργική εργασία

Το χαρακτηριστικό της «δημιουργικότητας» με την έννοια της δημιουργίας νέου περιεχομένου εντοπίζεται σε πληθοποριστικά έργα που απευθύνουν το αίτημα εμπλουτισμού του αποθετηρίου τους για δημιουργικές, πρωτότυπες και συνήθως πολύ καινοτόμες συνεισφορές. Οι πληθοποριστές συνθέτουν γραπτά και κυρίως πολυτροπικά κείμενα, τα οποία πληθοπορίζονται στα έργα αυτά. Στο έργο *Philosophy in a Time of Crisis*³⁴⁸, για παράδειγμα, η ομάδα έργου ενθάρρυνε τον πληθοπορισμό με «δείγματα γραφής και άλλες συνεισφορές που είναι επί του παρόντος πέρα από τα όρια των παραδοσιακών ακαδημαϊκών δημοσιεύσεων», προσβλέποντας στη δημιουργία ενός χώρου για κείμενα που τοποθετούνται στο *περιθώριο των φιλοσοφικών φόρουμ και εκτός των ακαδημαϊκών εκδόσεων: μια φιλοσοφία του περιθωρίου και για το περιθώριο*, όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν στην παρουσίαση του πληθοποριστικού τους έργου στον τύπο (Warwick news, 2018). Αντίστοιχα, στο πεδίο της καλλιτεχνικής δημιουργίας, στο ψηφιακό περιβάλλον του έργου *MOON*³⁴⁹, χρήστες από όλον τον πλανήτη, προσφέρουν με πληθοποριστικό τρόπο τη δημιουργική τους εργασία, η οποία υπογραμμίζεται από τους διαχειριστές του έργου ότι δεν περι-

345. Βλ. σχετικά, Μελέτη περίπτωσης 5.1.11

346. Βλ. σχετικά, Μελέτη περίπτωσης 5.1.23

347. Βλ. σχετικά, Μελέτη περίπτωσης 5.1.16

348. Βλ. σχετικά Μελέτη Περίπτωσης 5.1.8

349. Βλ. σχετικά Μελέτη Περίπτωσης 5.1.9

ορίζεται σε παραδοσιακές στερεοτυπικές μορφές καλλιτεχνικών δημιουργημάτων, αλλά είναι πολύτροπη και πρωτότυπη.

6.4. Είδος αποτελέσματος

Το αποτέλεσμα ενός πληθοποριστικού έργου αναφέρεται στο παραγόμενο ή στα παραγόμενα αποτελέσματα που προκύπτουν από τη συστάδα των ροών διεργασιών για τις οποίες σχεδιάστηκε. Συνολικά, από τη σκοποθεσία των ίδιων των πληθοποριστικών προγραμμάτων φαίνεται ότι επιδιώκεται να προσφέρουν μεμονωμένα ή συνδυαστικά τα ακόλουθα:

- Πρωτότυπα κείμενα
- Μεταγραφή κειμένων από χειρόγραφα ή ηχητικά αρχεία
- Διορθωμένα κείμενα
- Βελτιωμένα κείμενα
- Μεταγραμμένη μουσική σε παρτιτούρα
- Μεταδεδομένα
- Δομημένα δεδομένα
- Γνώση και ευαισθητοποίηση κοινού

Σε μια παλιότερη μελέτη το 2012³⁵⁰, ανάμεσα στα είδη αποτελέσματος συγκαταλέγονταν επιπρόσθετα η χρηματοδότηση, η ψηφιοποίηση φυσικών αρχείων και η σύνθεση. Δεδομένου ότι το πρώτο (χρηματοδότηση), έχει πλέον αισθητά υποχωρήσει ως αίτημα πληθοποριστικών έργων γενικότερα, το δεύτερο (ψηφιοποίηση φυσικών αρχείων) συνήθως είναι πλέον προαπαιτούμενο πριν τον επιτελικό σχεδιασμό ενός πληθοποριστικού προγράμματος ενώ το τρίτο (σύνθεση) απλώς συμπεριλαμβάνει το συνδυασμό άλλων τύπων, προσαρμόσαμε την ταξινόμια στους επικρατέστερους τύπους, με εστίαση στα πεδία ενδιαφέροντος ΨΑΕ αποκλειστικά.

Συνοψίζοντας λοιπόν, για τα πληθοποριστικά έργα των ψηφιακών ανθρωπιστικών επιστημών με τη συνδρομή ψηφιακών εργαλείων, κατάλληλου σχεδιασμού διεργασιών και ικανού αριθμού πληθοποριστών, μπορούμε να καταλήξουμε στην ακόλουθη τυπολογία με βάση τα απτά ή μη, επιδιωκόμενα αποτελέσματά τους:

Είδος Αποτελέσματος
Πρωτότυπο κείμενο
Μεταγραμμένο κείμενο

350. Hedges, M. & Dunn, S. (2012). Crowd-Sourcing Scoping Study: Engaging the Crowd with Humanities Research. *Arts and Humanities Research Council*. <https://stuardunn.files.wordpress.com/2013/04/crowdsourcing-connected-communities.pdf>

τικής και της δημιουργικότητας, την καλλιέργεια του κριτικού πνεύματος των μαθητών/-τριών, τη δόμηση του προσωπικού τους κώδικα αξιών και την ανάπτυξη της κοινωνικότητάς τους και της φιλαναγνωσίας.

Δίνεται έμφαση στη διδασκαλία των κειμένων όχι ως μεμονωμένων οντοτήτων, αλλά σε σχέση με άλλα κείμενα. Κάθε κείμενο προέρχεται από προγενέστερα, παραπέμπει και διαλέγεται με άλλα κείμενα, διαθέτει κοινή ή διαφορετική θεματική, παρόμοιο ή διακριτό ύφος ή γλωσσική έκφραση σε σχέση με αυτά και εντάσσεται έτσι σε ένα ευρύτερο κειμενικό σύμπαν.

Από τις ικανότητες που θα αποκτήσουν οι μαθητές/τριες, προσδοκείται ότι θα είναι σε θέση να κατανοούν την «ανοικεία» γλώσσα της λογοτεχνίας, ώστε να απολαμβάνουν τη λογοτεχνική ανάγνωση, να εμπλουτίζουν τη γλωσσική τους επικοινωνία, να διαλέγονται με τα κείμενα και τους/τις συναναγνώστες/-στριες και να λειτουργούν ως ανοικτοί/-ές και δημιουργικοί/-ές συνομιλητές/-τριες στο πλαίσιο της σχολικής τάξης που εξελίσσεται σε κοινότητα αναγνωστών/-στριών, να ανιχνεύουν τη σχέση των λογοτεχνικών κειμένων με την κοινωνία της εποχής τους, με τις φιλοσοφικές-ηθικές αναζητήσεις και με το ψυχολογικό υπόβαθρο των δρώντων προσώπων στην κειμενική τους λειτουργία, να αναγνωρίζουν τα λογοτεχνικά είδη, τα λογοτεχνικά κείμενα με το ιστορικό πλαίσιο αναφοράς τους, να συνομιλούν με τα λογοτεχνικά έργα διερευνώντας και αξιοποιώντας τη διακειμενική διάσταση.

Τα **Προσδοκώμενα Αποτελέσματα** της μαθησιακής διαδικασίας συμπυκνώνονται στην εξέλιξη των μαθητών σε επαρκέστερους/-ες αναγνώστες/-στριες, ικανούς/-ές να απολαμβάνουν τα λογοτεχνικά έργα και να δικαιολογούν τα αισθητικά κριτήριά τους κατά την προσέγγιση των κειμένων.

Το **περιεχόμενο** του μαθήματος είναι οργανωμένο σε τέτοιες συστάδες αποσπασμάτων κειμένων, ελληνικών και μεταφρασμένων από την ξένη λογοτεχνία, στις οποίες εκπροσωπούνται η ποίηση, η πεζογραφία, το θέατρο, το στοχαστικό (λογοτεχνικό) δοκίμιο. Επιλέγονται και στίχοι τραγουδιών, κόμικς, γκράφικ νόβελς. Υποστηρικτικά αξιοποιείται οπτικοακουστικό ή άλλο ψηφιακό υλικό.

Τα κείμενα κάθε **Συστάδας**, συνδιαλέγονται ώστε να: α) Αναδεικνύονται οι συνέχειες και οι διαφοροποιήσεις ως προς τη γλώσσα, τη μορφή, τους λογοτεχνικούς τρόπους, τα λογοτεχνικά είδη και τα λογοτεχνικά ρεύματα, β) Εντοπίζονται οι συγγένειες και οι μεταλλαγές ως προς την ανάδειξη του ίδιου θέματος και, επομένως, οι διαφορετικές εποχές και οι τάσεις τους (αισθητικές, κοινωνικές, πολιτικές, πολιτισμικές), και τροφοδοτείται ουσιαστικά η κριτική διάθεση των μαθητών/-τριών, επιτυγχάνονται δηλαδή τα ζητούμενα της διακειμενικότητας και της διαθεματικότητας, γ) Επανέρχονται απαραίτητες γνώσεις για τη λογοτεχνία και εμπλουτίζονται από τάξη σε τάξη.

Στην Α΄ Λυκείου διδάσκονται ποιήματα, διηγήματα, νουβέλες, αποσπάσματα από μυθιστορήματα και θεατρικά έργα. Δίνεται προσοχή να προσφέ-

ρονται αντιπροσωπευτικές επιλογές λογοτεχνών, σχολών και τεχνοτροπιών. Παράλληλα, επιλέγονται κείμενα για τις εξής θεματικές περιοχές: *i) Με τη λογική ή με το συναίσθημα;*, *ii) Τι πραγματικά αξίζει;* (διλήμματα, προκλήσεις, αποφάσεις), *iii) Ποιος από τους δυο μας είναι ο άλλος;* και *iv) Λογοτεχνικά κείμενα για τη Λογοτεχνία.*

Στη Β΄ Λυκείου διδάσκεται μία ποιητική συλλογή, καθώς και Συστάδες κειμένων που έχουν στο κέντρο τους αυτοτελή διηγήματα ή νουβέλες και πραγματεύονται τις εξής θεματικές περιοχές: *i) Αγάπη και Έρωτας*, *ii) Ήρωες / Ηρωίδες και Αντιήρωες / Αντιηρωίδες*, *iii) Όνειρα και Όρια.* Δίνεται προσοχή να προσφέρονται γνώσεις φιλοσοφίας της τέχνης, αισθητικής και ιστορίας της λογοτεχνίας.

Στη Γ΄ τάξη Λυκείου διδάσκεται *σύγχρονη ποιοτική λογοτεχνική παραγωγή (1970 και εξής), που ανταποκρίνεται στα ενδιαφέροντα και το πνευματικό επίπεδο των μαθητών/-τριών, και πραγματεύεται θέματα που αφορούν τις εξής περιοχές: i) Προσωπικοί και συλλογικοί αγώνες – Επιτυχία και Αποτυχία*, *ii) Η αναζήτηση του εαυτού*, *iii) Ο θαυμαστός καινούριος κόσμος: ουτοπία και δυστοπία.* Πολύ σημαντικό βήμα είναι η δυνατότητα των μαθητών/τριών για προώθηση προσωπικών επιλογών τους προς ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων στη σχολική τάξη.

Εκτός από τις συστάδες, εισάγεται και στο Λύκειο η διδασκαλία του **Αυτοτελούς εκτενούς λογοτεχνικού έργου** το οποίο συνοδεύεται από Συγγραφικό σημειωματάριο με δημιουργικές δραστηριότητες για τον αναγνώστη-μαθητή, ώστε να προσεγγίσει την πλοκή, τον χωροχρόνο, τους χαρακτήρες και τις ιδέες και να καταστεί σταδιακά επαρκής αναγνώστης/στρια, με καλλιεργημένη φιλιαναγνωσία.

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών, **Πεδία** του μαθήματος της Λογοτεχνίας, τα οποία απορρέουν από τη φυσιογνωμία της, είναι η ανάγνωση και κατανόηση των κειμένων, η παραγωγή λόγου, προφορικού και γραπτού και σε ψηφιακή μορφή, η επιστημονική – γνωστική διάσταση της Λογοτεχνίας, η διαλογικότητα, η ψυχαγωγική λειτουργία της και ο κριτικός γραμματισμός.

Η διδακτική προσέγγιση των κειμένων συστήνεται να αναδεικνύει τη διαλογικότητά τους, να υποστηρίζεται από δραστηριότητες, όπως η συνανάγνωση έργων με βάση συγκεκριμένο θεματικό άξονα, η δημιουργική γραφή, οι θεατρικές τεχνικές και η δραματοποίηση, η σύγκριση λογοτεχνικών κειμένων με την κινηματογραφική μεταφορά τους. Ο εκπαιδευτικός θα προωθή τη λογοτεχνική συζήτηση και θα έχει στο επίκεντρο του σχεδιασμού τη βαθμιαία μετεξέλιξη των μαθητών/-τριών σε μέλη μιας αναγνωστικής κοινότητας αναγνωστών/-στριών η οποία σαφώς θεμελιώνεται σε συνεργατικές πρακτικές των ενεργών μελών της.

Δειγματοληπτικά, τέτοιες δραστηριότητες που προτείνονται από το ΠΣ για την Α΄ Λυκείου, ανά πεδίο, είναι οι ακόλουθες:

πολιτισμό, την εκπαίδευση και την ανάπτυξη αυτών των τομέων με συνεργατικό τρόπο, για να δοθούν απαντήσεις στα ακόλουθα ερωτήματα:

- Ποια είναι τα οφέλη του crowdsourcing στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές;
- Πώς μπορεί να αξιοποιηθεί σε εκπαιδευτικό περιβάλλον;

10.2.1. Ποια είναι τα οφέλη του crowdsourcing στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες για τους μαθητές;

Ο πληθοπορισμός ως συμμετοχική διαδικασία και ως ερευνητική προσέγγιση που σέβεται τις ειδικές επιστημολογικές αρχές των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών, μπορεί να υπηρετήσει *μαθησιακά μοντέλα και να καλλιεργήσει δεξιότητες και ικανότητες δια βίου μάθησης.*

Η Ανακαλυπτική Μάθηση, η Εξατομικευμένη ή προσωποποιημένη μάθηση, η Μάθηση μέσω Διαθέσιμων Πόρων (Πολυτροπικότητα), μέσω επίλυσης προβλημάτων, μεταξύ ομοτίμων, με Κοινότητες Διερεύνησης, με υλοποίηση project, βρίσκουν εφαρμογές σε πληθοποριστικά έργα τα οποία αντίστοιχα υιοθετούν μια επιστημονική προσέγγιση της γνώσης, σέβονται και αξιοποιούν τη διαφορετικότητα των ικανοτήτων και των γνώσεων των πληθοποριστών τους, επεξεργάζονται πολυτροπικά ψηφιακά αντικείμενα, επιτρέπουν τη συνδημιουργία (ισότιμη, από τα μέλη της πληθοποριστικής ομάδας) έργων για την επίλυση ερευνητικών προβλημάτων, εκφέρουν κριτικά σχόλια και αλληλεπιδρούν με τα παραγόμενα έργα μεταξύ ομοτίμων, δημιουργούν ισχυρές Κοινότητες Πληθοποριστών και φροντίζουν με πολλούς τρόπους για τη δέσμευση (engagement) των μελών τους, και βέβαια, ακολουθούν τα βήματα σχεδιασμού της μάθησης μέσω Project.

Επιπρόσθετα, η φύση των διεργασιών που επιτελούν οι πληθοποριστές, –η οποία αφενός εμπεριέχει τα *ερευνητικά βήματα του παιδαγωγικού τύπου Project* αλλά και αφετέρου, προχωρά πέρα από τη συλλογή ερευνητικών δεδομένων προς *μία πολυεπίπεδη συνεργατική επεξεργασία*, αφού δανείζεται τις *πολυσύνθετες μεθόδους των ΨΑΕ–*, καλλιιεργεί, επιπροσθέτως, δεξιότητες και ικανότητες δια βίου όπως τις ικανότητες γραμματισμού, πολυγλωσσίας, μεταγνώσης, την ικανότητα του πολίτη (Πολιτότητα), του επιχειρείν, της κοινωνικής ευαισθητοποίησης και της πολιτισμικής έκφρασης αλλά και τη Μαθηματική και την Ψηφιακή ικανότητα. Συνολικά, ο πληθοπορισμός στις ΨΑΕ συνιστά ένα αυτούσιο «φυσικό» περιβάλλον συνεργασίας, επικοινωνίας, δημιουργικότητας και κριτικής σκέψης.

Η καλλιέργεια αυτών των δεξιοτήτων σε συνδυασμό με τους προσανατολισμούς των Προγραμμάτων Σπουδών του ανθρωπιστικού πεδίου για την ανά-

πτυξη *πολυγραμματισμών*, την *πολυτροπικότητα* των μαθησιακών πόρων και την *ανοικτότητα* σχεδιασμού και περιεχομένου, καθιστούν ιδανική επιλογή την αξιοποίηση του πληθοπορισμού ώστε να συναρτώνται μεταξύ τους **πολλαπλά παιδαγωγικά ζητούμενα σε μία μαθησιακή διαδικασία**.

Επιμέρους υπηρεσίες των πληθοποριστικών διαδικασιών στην εκπαίδευση συνοψίζονται στα εξής:

- Με την ένταξη πληθοποριστικών έργων σε ερευνητικά πεδία των ανθρωπιστικών μαθημάτων, δίνονται οι δυνατότητες για την προώθηση και την ενσωμάτωση των στόχων της έρευνας στις ανθρωπιστικές επιστήμες, αλλά και για την *απόκτηση γνώσεων σχετικά με τον πολιτισμό, την παγκόσμια δέσμευση και την εφαρμοσμένη μάθηση* (Schreibman, Siemens, & Unsworth, 2016)⁵⁶¹.
- Οι μαθητές αποκτούν εμπειρία αναφορικά με το πώς να παράγουν οι ίδιοι γνώση και το πώς οι ειδικοί προσεγγίζουν ένα έργο (Frost Davis, 2012)⁵⁶². Με αυτόν τον τρόπο συμμετέχουν ενεργά στη δημιουργία της γνώσης, αντί να είναι παθητικοί καταναλωτές/χρήστες πληροφοριών.
- Ο πληθοπορισμός των ψηφιακών ανθρωπιστικών επιστημών μπορεί να βελτιώσει τον τρόπο διεξαγωγής και πρόσληψης των μορφωτικών αγαθών της εκπαίδευσης από τους εκπαιδευτικούς και από τους μαθητές/τριες. Μπορεί να ωφελήσει την εκπαιδευτική διαδικασία με τους τέσσερις τρόπους που έχουν καταδειχθεί ως σημαντικοί: *δημιουργία εκπαιδευτικού περιεχομένου (Πόροι)*, *παροχή πρακτικής εμπειρίας (Δραστηριότητες)*, *ανταλλαγή συμπληρωματικών γνώσεων (Υποστήριξη)* και *ενίσχυση ανατροφοδότησης (Αξιολόγηση)* (Jiang & Schlagwein, 2018)⁵⁶³.

Με τις πληθοποριστικές διαδικασίες διευκολύνεται

- η **συνεργασία** μεταξύ συμμαθητών για τη **συλλογική παραγωγή ιδεών** και τη δημιουργία περιεχομένου, καθώς μπορούν να ανταλλάσσουν γνώσεις και ανατροφοδότηση, να εκτίθενται σε διαφορετικές προοπτικές και προσεγγίσεις και να αναπτύσσουν δεξιότητες ομαδικής εργασίας.

561. Schreibman, S., Siemens, R., & Unsworth, J. (2016). Crowdsourcing in the Digital Humanities. Στο S. Schreibman, R. Siemens, & J. Unsworth, *A New Companion to Digital Humanities*, 420-439). Wiley-Blackwell.

562. Frost Davis, R. (2012, Σεπτέμβριος, 3). Crowdsourcing, Undergraduates, and Digital Humanities. Στο *Liberal Education in a Networked World* <https://rebeccafrostdavis.wordpress.com/2012/09/03/crowdsourcing-undergraduates-and-digital-humanities-projects/>

563. Jiang Y. & Schlagwein D. (2018), A Review on Crowdsourcing for Education: State of the Art of Literature and Practice, *Pacific Asia Conference on Information Systems* (PACIS). https://www.researchgate.net/publication/326235193_A_Review_on_Crowdsourcing_for_Education_State_of_the_Art_of_Literature_and_Practice

- η **ανάπτυξη** ερευνητικών, αναλυτικών, κριτικών και ψηφιακών **δεξιοτήτων**, δεδομένου ότι αναζητούν, αναλύουν, ερμηνεύουν, αξιολογούν και συνθέτουν πληροφορίες από πρωτογενείς πηγές και χρησιμοποιούν με αποτελεσματικό τρόπο τα ψηφιακά εργαλεία. Επιπλέον, ο πληθοπορισμός παρέχει στους μαθητές πρόσβαση σε **διαφορετικές οπτικές γωνίες**, επιτρέποντάς τους να κατανοήσουν πολύπλοκα ζητήματα πιο σφαιρικά.
- η **πραγματική εμπειρία**: Οι μαθητές μπορούν να βιώσουν πρακτικές εφαρμογές της θεωρίας στους τομείς της ιστορίας, της λογοτεχνίας και του πολιτισμού και τελικά να βρουν δημιουργικές λύσεις σε σημαντικά ζητήματα του τομέα των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών. Μια τέτοια προσέγγιση άλλωστε δημιουργεί ένα μαθητοκεντρικό μαθησιακό περιβάλλον που θα έπρεπε να αποτελεί προτεραιότητα των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (Skaržauskaitė, 2012)⁵⁶⁴.
- Η **ενεργός συμμετοχή** στη μάθηση: καθώς οι μαθητές είναι το κέντρο της μαθησιακής διαδικασίας, συμμετέχουν αλληλεπιδραστικά και δημιουργικά, με αυξανόμενο το ενδιαφέρον τους για το αντικείμενο.

10.2.2. Ποια είναι τα οφέλη του crowdsourcing στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες για τους εκπαιδευτικούς;

Με τη δημιουργία πληθοποριστικών έργων ως ερευνητικών διαδικασιών μάθησης παρέχεται:

- Πρόσβαση σε πρωτογενείς πηγές και ψηφιακά εργαλεία, αφού οι εκπαιδευτικοί μπορούν να εμπνευστούν, για να χρησιμοποιήσουν με **καινοτόμο** τρόπο στρατηγικές διδασκαλίας και ερευνητικά εργαλεία. Επιπλέον έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιούν την πρόσβαση σε μεγάλο όγκο δεδομένων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για έρευνα, διδασκαλία και ανάλυση.
- Πρόσβαση σε **πόρους περιεχομένου** κατάλληλου για διεπιστημονική, διαθεματική και διακαλλιτεχνική προσέγγιση της μάθησης. Αξιοποιώντας τη συλλογική νοημοσύνη και την ποικιλότητα εμπειρογνωμοσύνη των διαδικτυακών κοινοτήτων, διευκολύνεται μέσω πληθοπορισμού η δημιουργία διεπιστημονικών έργων που απαιτούν συνεργασία σε διάφορους τομείς και δεξιότητες. Για παράδειγμα, ο βασικός στόχος του έντεχνου συλλογισμού (Artful Thinking), είναι

⁵⁶⁴Skaržauskaitė, M. (2012), The Application of Crowd Sourcing In Educational Activities. *Socialines Technologijos Social Technologies*, 2(1), 67–76.

να ενισχύσει τους εκπαιδευτικούς στην προσπάθειά τους: να δημιουργήσουν ισχυρές διασυνδέσεις ανάμεσα στα έργα τέχνης και στα γνωστικά αντικείμενα των επιμέρους μαθησιακών ενοτήτων του Προγράμματος Σπουδών και να αξιοποιήσουν τα έργα τέχνης ως κινητήριο μοχλό για την ανάπτυξη στοχαστικής προδιάθεσης (*thinking dispositions*) των μαθητών/-τριών (Μπράτισης et al., 2023, 87⁵⁶⁵. Anderson et al., 2010)⁵⁶⁶.

- Ανάπτυξη πιο ελκυστικών σχεδίων μαθημάτων και εργασιών που ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών για να έχουν την ευκαιρία να ξεδιπλώσουν τις πραγματικές τους δυνατότητες και να λάβουν πιο ουσιαστική ανατροφοδότηση και αξιολόγηση. Μ' άλλα λόγια, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αναπτύξουν πληθοποριστικά νέες παιδαγωγικές προσεγγίσεις με **αλληλεπιδραστικές, ελκυστικές και συμμετοχικές μαθησιακές εμπειρίες**.
- Συνεργασία και **επαγγελματική ανάπτυξη**, δεδομένου ότι οι εκπαιδευτικοί μπορούν να καλλιεργήσουν τον ψηφιακό γραμματισμό τους, να συμμετάσχουν σε πληθοποριστικές κοινότητες με άλλους εκπαιδευτικούς με στόχο όχι μόνο την ανταλλαγή γνώσης και ενημέρωσης για την ειδικότητά τους αλλά και τη συνεργατική εκπόνηση αιτημάτων από άλλους εκπαιδευτικούς για συμμετοχή σε πληθοποριστικές διεργασίες που θα ενισχύσουν την ερευνητική τους ικανότητα και τη διδακτική τους εμπειρία.

10.3. Πολιτικές ενσωμάτωσης

Εκτός όμως από τη θέσπιση διευρυμένου πλαισίου για τη χρήση του πληθοπορισμού σε συγκεκριμένες πλευρές της εκπαίδευσης, προκύπτουν με σαφήνεια ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα (*competitive advantages*) στη διαμόρφωση δημόσιων πολιτικών εφαρμόζοντας πληθοποριστικές μεθόδους.

Η *ανοικτότητα* (*openness*) και η *συμπερίληψη* (*inclusivity*) αποτελούν τα σύγχρονα προτάγματα των δυτικών κοινωνιών. Οι εκπρόσωποι της Πολιτείας υποχρεούνται να δημιουργήσουν πλειοψηφίες σε σύντομο χρονικό διάστημα ειδάλλως υπάρχει ο κίνδυνος της πολιτικής τους αποδοκιμασίας και απο-

565. Μπράτισης, Θ., Μέλλιου, Κ., Καλαματιανού, Μ., & Φατσέας, Π. (2023). *Εργα(λεία) τέχνης στη σχολική τάξη* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <http://dx.doi.org/10.57713/kallipos-245>

566. Anderson, S., Blanke T. & Dunn S. (2010). Methodological Commons: Arts and Humanities e-Science Fundamentals». *Philosophical Transactions of the Royal Society*. 368(1925), 3779-3796. <https://doi.org/10.1098/rsta.2010.0156>

ΤΙΤΛΟΣ	16. Η προσέγγιση των Digital Humanities στη Συγκριτική Λογοτεχνία: Ευκαιρίες και Προκλήσεις
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ	Peng (2020). Comparative Literature Studies. 57. 595. 10.5325/complitstudies.57.4.0595.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	Digital Humanities Approach to Comparative Literature: Opportunities and Challenges (researchgate.net)
ΕΙΔΟΣ	Άρθρο (περίπου 17 λεπτά για ανάγνωση)
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	<p>Ο συγγραφέας αυτού του άρθρου υποστηρίζει ότι η γνώση των ψηφιακών ανθρωπιστικών επιστημών μπορεί να συμβάλει στις ανθρωπιστικές επιστήμες στο σύνολό τους, επεκτείνοντας τις μελέτες της συγκριτικής λογοτεχνίας με βάση εμπειρικά δεδομένα</p> <p>Αυτό το είδος προσέγγισης είναι χρήσιμο για κάθε κλάδο των Ανθρωπιστικών Επιστημών.</p> <p>Όσοι επιθυμούν να επινοήσουν ένα project πληθοπορισμού για τη διδασκαλία των τεχνών ή της φιλοσοφίας θα βρουν «τροφή για σκέψη» όσον αφορά τις εφαρμογές συγκριτικών τεχνικών σε μεγάλες βάσεις δεδομένων.</p>

ΤΙΤΛΟΣ	17. Η διδασκαλία της τέχνης ή του πώς να σκέφτεσαι σαν καλλιτέχνης.
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ	Cindy Foley TEDxColumbus. 2014
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	https://www.bing.com/Bίντεος/search?q=you+tube+how+to+teach+arts&docid=608051770530411530&mid=3E4917DEB6BB01AE7A383E4917DEB6BB01AE7A38&view=detail&FORM=VIRE
ΕΙΔΟΣ	Βίντεο (διάρκεια 14 λεπτά 39 δευτερ.)
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	<p>Μία καθηγήτρια καλλιτεχνικών μιλά για τα συχνά λάθη στη διδασκαλία των τεχνών και προτείνει τρεις εργασίες.</p> <p>Οι εκπαιδευτικοί θα βρουν έναν πολύ ζωντανό μονόλογο για το πώς να εφαρμόσουν τις πολύ σημαντικές προσεγγίσεις της διαθεματικότητας και της δημιουργικότητας στη διδασκαλία των τεχνών.</p>

ΤΙΤΛΟΣ	18. Παρουσίαση της κειμενοκεντρικής προσέγγισης
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ	D. Galoso
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	https://www.youtube.com/watch?v=rrEktu5HTeM&ab_channel=DanielaGaloso
ΕΙΔΟΣ	Βίντεο με κινούμενα σχέδια (διάρκεια 2 λεπτά 13 δευτ.)
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	<p>Πρόκειται για ένα σύντομο βίντεο με κινούμενα σχέδια το οποίο παρέχει συμβουλές σχετικά με τη μεθοδολογία προσέγγισης με βάση τα κείμενα και τον καλύτερο τρόπο εφαρμογής της στην τάξη.</p> <p>Οι εκπαιδευτικοί θα βρουν χρήσιμες ιδέες για το πώς να χρησιμοποιούν κείμενα για να διδάξουν μαθήματα από το πεδίο των ανθρωπιστικών επιστημών.</p>

ΤΙΤΛΟΣ	19. Κειμενοκεντρική Διδασκαλία
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ	Jack C. Richards, (2012). Cambridge University Press ELT
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	https://www.youtube.com/watch?v=Maq_QRRgJ3g&ab_channel=CambridgeUniversityPressELT
ΕΙΔΟΣ	Βίντεο (διάρκεια 2 λεπτά 19 δευτερ.)
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	<p>Σε αυτό το βίντεο, ο καθηγητής Jack C. Richards συζητά για την κειμενοκεντρική διδασκαλία. Επικοινωνιακή ικανότητα σημαίνει πραγματική γνώση, χρήση και κατανόηση διαφορετικών τύπων κειμένων, όχι απαραίτητα γραπτών κειμένων.</p> <p>Οι εκπαιδευτικοί που θα παρακολουθήσουν αυτό το βίντεο θα μάθουν ότι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Το κείμενο είναι μια μονάδα της γλώσσας που έχει δομή και οργάνωση, μια ορισμένη ολότητα. - Κειμενικά είδη όπως αφηγήσεις, περιγραφές, συζητήσεις, αντιλογίες, μόλις εντοπιστούν, παρουσιάζονται ως μοντέλα για να παραχθεί αυτό το είδος. - Σε γενικές γραμμές, η κειμενοκεντρική διδασκαλία επικεντρώνεται σε μεγάλο βαθμό στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων για την “παραγωγή γλώσσας” με συγκεκριμένους τρόπους χρησιμοποιώντας συγκεκριμένους τύπους κειμένου ανάλογα με τη μαθησιακή κατάσταση των μαθητών

ΤΙΤΛΟΣ	20. Προώθηση της γνώσης, επίλυση των προβλημάτων
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ	American Anthropological Association
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	https://www.americananthro.org/index.aspx
ΕΙΔΟΣ	Ιστότοπος
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	<p>Ο ιστότοπος της Αμερικανικής Ανθρωπολογικής Εταιρείας προσφέρει πληροφορίες σχετικά με σύγχρονες πτυχές του κλάδου της ανθρωπολογίας, όπως το πεδίο της έρευνας, της σταδιοδρομίας, του εκπαιδευτικού περιεχομένου των προγραμμάτων στην ανθρωπολογία, την επαφή με ανθρωπολόγους κ.λπ.</p> <p>Ειδικότερα, η ενότητα LEARN & TEACH μπορεί να προσφέρει στους εκπαιδευτικούς χρήσιμο περιεχόμενο σχετικά με τη διαχείριση project πληθοπισμού που να εστιάζουν σε θέματα της ανθρωπολογίας.</p>

ΤΙΤΛΟΣ	21. Ταξινόμηση ψηφιακών πόρων
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ	Science Direct (2014).
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	https://www.sciencedirect.com/topics/computer-science/collaborative-tagging
ΕΙΔΟΣ	Διαδικτυακό κεφάλαιο (περίπου 14 λεπτά για ανάγνωση)
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	<p>Το διαδικτυακό κείμενο παρουσιάζει βασικά σημεία σχετικά με τις πρακτικές της συνεργατικής ταξινόμησης, τα οποία παρουσιάζονται σε ένα κεφάλαιο της <i>Ταξινόμησης στη Θεωρία και την Πράξη</i> (2014).</p> <p>Οι αναγνώστες θα βρουν χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τη συνεργατική εφαρμογή ετικετών, τις κύριες αδυναμίες και τα πλεονεκτήματα της</p>